

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Б У Д Ъ Г О Т О В /

38-ше (3686) №,
2024 ий 20 сентябрь,
кугарня

0+

Ямде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Шыжын сийже поян

«Шошо пеледышыж дене мотор, а шыже – тўвыргў саскаж дене», – маныт калыкыште. Тений шыже поян лектышыж дене куандарен. Кешыр, ковышта, шоган, ушмен, парентге да молат умен шочыныт. Тунемше-влакат школ пакчаште ончен куштыммо саскаштым погаш тўналыныт. Теве Оршанке район Кугу Ёрша школын 50 сотык мландыштыже чылажат лын шочын. *«Пакчасаска деч посна эше вишне, тёрн, олману, шоптырвондо, шиповник кушкыт, – ойла школ пеленысе участкым вуйлатыше И.В.Сапаева. – Йоча-влак эр шошым тўналыт да лум вочмешке тыршат».* Ёлыл снимкыште И.В.Сапаевам Вадим Иванов, Глеб ден Максим Кузьминыхмыт, Егор Полушин, Кристина

Аникеева, Данил Мальцев дене пырля ужда.

Морко район Эгерсола школышто тунемше-влак Артём Григорьев, Вениамин Никифоров, Николай Яковлев, Таня Тихонова, Анна Иванова (*кўшыл снимкыште*) кенеге гоч тыршен куштыммо пакчасаскаштым ончен куанат. *«Чылажымат икаланна ямдылена, – ойлат ўдыр-рвезе-влак. – Поян пакчасаскам повар-влак школ кочмыверыште кучылтат. Мыланна тутло сийым шолтат».*

Йоча-шамыч изинек пашалан тунемын да шўмангын кушкыт гын, ончыкылык илышышт волгыдо да лектышан лиш.

А.ГРИГОРЬЕВА.

Фото-влакым школ архивлагыч налме.

ПОДПИСКЕ

2025 ийын икымше пелийжылан «Ямде лий» газетлан возалташ вашкыза! Подпискым ыштыше-влак коклаште лотерей модыш эртаралтеш. Тидлан квитанцийын копияжым редакцийшке колтыман. Индекс – П4696.

Ак – 489 тенгеат 79 ыр.

Йошкар-Ола изи артистше

лективышкыже ушнен. «Непоседы» йоча ансамблыш коштеш.

Роман түрлө мероприятийыште усталыкшым терга. Йошкар-Олаште эртаралтше «Территория детства» российысе конкурс-фестивалыште кум ияшыж годым танасен. Кок ўдыр да Роман «Три весёлых зайчика» мурым муренит да кумшо степеня лауреат лийынит.

Шукерте огыл Романым «Голос. Дети» передачыште ончыктеныт. Музыкальный шоуш ушнаш вокал дене туныктышыжо Е.Ю.Мишарина кумыланден. Йошкар-Ола изи артистше «Песенка крокодила Гены» мурыж дене уло залым ылыжтен. Уста икшыве ончыкыжым кумдан палыме мурызо лияш шона.

З.КУДРЯШОВА.

Снимкыште: Роман ача-аваже, шольыжо да туныктышыж дене пырля.

Фотом еш архив гыч налме.

Роман Зубринкин Йошкар-Олаште 28-ше номеран лицейыште 2-шо классыште тунемеш. Тыгак 5-ше номеран музыкальный школышто шинчымашым пога. Хорышто мура, гитар дене шокташ тунемеш. Ныл ияшак «Звукоград» вокал студийын кол-

Российысе увер

5 октябрь марте «Лица России – 2024» онлайн фотоконкурсш ушныза.

Тудо «Содружество» X всероссийский калык культур фестиваль вашеш эртаралтеш. Тұрыс уверым photographer.ru сайтыште муаш лиеш.

Ача-авада туныктышо улыт? Тугеже «Мои родители – учителя» всероссийский эссе конкурсшто вийдам тергыза. Илышыште вашлиялтше онгайым возыза да 1 ноябрь марте йодмашым vsekonkursy.ru сайтышке колтыза.

«Моя страна – моя Россия» всероссийский проект конкурс коло икымше гана эртаралтеш. Шочмо кундемдам йӱратеда да эшеат тўзаташ шонеда гын, 30 сентябрь марте moyastrana.ru сайтыште регистрацийым эртыза да пашадам колтыза.

Марий Элысе увер

Марий Элысе школ лесничествын 55 ияш лўмгечыже вашеш «Шап» тазалыкым пенгыдемдыме комплексшто регион-влак коклае слёт таче почылтеш. Йоча-шамыч кум кече жапыште усталыкыштым ончыктат, уш-акылыштым тергат.

«Малые Евсеевские чтения» шанче-практике конференций 8 ноябрьште Йошкар-Олаште эртаралтеш. Кум секций пашам ышташ тўналеш. Йодмашым 21 октябрь марте колташ лиеш. Тұрыс уверым fumus.ru сайтыште ончен кертда.

Russian Event Awards тўнямбал премийын Юл кундем федерал округысо финалже Йошкар-Олаште эртаралтеш. Событийный туризм направлений дене пашам ыштыше 500 наре уна рўдолаште 19 гыч 21 сентябрь марте лиеш.

Поян ончер

Советский район Ронго школын краеведений тоштерыштыже «Шедевры рукоделия» ончерым починыт. Тушко Ягодаровмыт да Пайдермышевмыт еш-влакын кидпашаштым чумыренит. Йоча-шамыч экскурсий дене кумылын коштыт (снимкыште). Нуно колымшо курымысо да кызытсе марий вургемым чиен,

сӱрастарыш-влакым пижыктен ончат. Ончерыште тыгак түрлымӱ радына, пидме модыш-шамыч улыт. Кидмастар-влакын сылне пашашт – чынже денак поянлык. Кажныже шке моторлыкшо дене чоныш шыга. Поян ончер марий тўвырам арала.

З.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом тоштерын архивше гыч налме.

Тыршымашын саскаже

Кодшо кечылаште Провой кундем Эсмекплек школышто 6-7-ше класслаште тунемше-влак дене вашлиймашым эртарышна. Самырык тукым дене шочмо йылмын сылнылыкше нерген кутырышна, почеламутым лудна. «Ямде лий» газетыште савыкталтше лаштык-ла шотышто мутым вашталтышна. Кызыт тушто лудшына шагалрак гынат, ончыкыжым ешаралтыт манын ушанена.

Школышто йоча изданийыш возен шогышо йолташна-влакат улыт. Тидыже куандара. 6-шо классыште тунемше Анфиса Филиппова газет дене изинек кылым куча. Чолга удыр «Марий юнкор – 2024» усталык школышто лиймыж нерген кугешнен каласкалыш. Йоча-шамычын сылнымутым йоратымышт моло

мероприятийыштат палдырна. Районышто эртаралтше «Жемчужина православной поэзии» фестивалыште усталыкышт дене ий еда ойыртемалтыт.

– Пашаште педагог-влакын тыршымышт кугешнымашым луктеш. Марий йылмым да литературым тунуктышо Л.В.Максимова икшыве-шамычым түрлө кужытан олимпиадылан кажне ийын ямдыла. 11-ше классыште тунемше Дарья Романова куд предмет дене олимпиадыште ушакылжым терген. Нылытыштыже ончыл верым налын, кокытыштыжо призёр лийын. Шочмо йылме дене кокымшо всероссийский олимпиадыште сенъышыш лектын, – оила школ директор Виталий Леонтьевич Созонов.

Сенымаш

Угарман кундемысе Красные Баки посёлкышто школ лесничестве-шамычын регион-влак коклае слётшыт кандашымше гана эртаралтын. Тушто Угарман да Виче кундемла, Татарстан да Марий Эл республик-ла гыч 18 команде вий-куатшым терген. Тагасымаште эн тале школ лесничествым да ныл конкурсышто сенгыше-влакым палемденят. Марий Элын чапшым 1-ше номеран Морко школ пеленысе «ЛесОК» школ лесничествын командыже арален. Николай Романов, Кирилл Ибрашкин, Алексей Смоленцев «Пожарная эстафета» номинацийыште кокымшо верым сенген налыныт.

Ушан ой

А чодыра вет айдеме гаяк илыше чонан – шке ойгыжо, шке куанже уло.

Миклай РЫБАКОВ.

Лектышан кенез каныш

Кенез пагытын пытаргыш тылзыжым пеш пайдалын эртаренам. «Акпатыр» лагерьыште шке вием тергенам. У Торъял районушто верланьыше Шукшанский заставыште лиймына шарнымашеш эн чот кодын. Тушто кажне йоча пагырлыкшым да чулымлыкшым ончыктен. Тылеч вара Йошкар-Олаште да Килемар районушто эртаралтше лапта дене модмо тагасымашке ушненам. Рүдолаште кокымшо лийынна, а районушто икымше верым сенген налынна.

Финн-угор лагерьыште каныме жاپым порын гына шарналтем (снимкыште). Түрлө кундем гыч толшо удыр-рвезе-влак дене палыме лийынам. Еш йўла нерген шинчымашем пойдаренам. Куэ кумыж гыч түрлө арверым ышташ тунемынам.

Йоча-влак, ушныза түрлө конкурсыш. Тунам ончылныда шуко корно почылтеш.

Родион НЕБОГАТИКОВ.

У Торъял, Токтарсола.

Фотом еш архив гыч налме.

Тидымат палемдыман, Любовь Викторовна (снимкыште тунемше-влак дене пырля) ден тўналгыш класслам тунуктышо Эльвира Викторовна Яковлева марий литератур ден учебникым ямдылымашке автор семын ушненыт.

Школышто 112 йоча тунемеш. Нуно коло кок кружокышто ешартыш шинчымашым налын кертыт. Икшыве-шамыч Валентина Николаевна Созонован вуйлатыме марий түр кружокышко тўналгыш классла гычак коштыт. Шинчымашышт дене республикысе конкурслаште ончыл верыш лектыт. Тений беспилотный авиационный системе кружок пашам ышташ тўналын. Тидлан кўлешан оборудованийлам налын, кок кабинетым кельштареныт. Эсмекплек школышто тунемше-влак спорт мероприятийлаштат шенгелан огыт код. Физкультурникын кечыжлан пўлеклалтше куржталмаш дене районусо тагасымаште кубокым сенген налыныт.

Школ пеленысе пакчашт ойыртемалтше. Звенигово районуын 100 ияш лўмгечыжлан пўлеклалтше пеледыш композицийым кельштареныт.

Тунуктышо ден йоча-шамыч икте-весым умылен, ик ой дене пашам келшен ыштаат. Лектышыжат куандарыше.

З.ТИМОФЕЕВА.

М.Скобелевын фотожо.

Ашнак корем

Легенде

Шагал кө тиде кундем нерген колын, но лач ик гана тушто лиймеке, ты вер ўмыреш ушеш кодеш. Тиде Морко ден Кужэнгер районлаште шарлыше Ашнак корем. Ашнак – пүртүс феномен. Коремын тайылыштыже пич чодыра гүжлен шога, а корем пундашыште Изюмко энгер йоген кая. Легенде почеш тиде верыште Ашнак лўман толышо ег шылын илен. Вўрзым гыч Озангыш ужалаш коштмо корнышто тудо шке тўшкаж дене сатум аген коштын. Нунын деч толшо енжат, тысе калыкшат лўдын иленят. Тудо жап гыч корем Ашнакын лўмжым нумалаш тўналын.

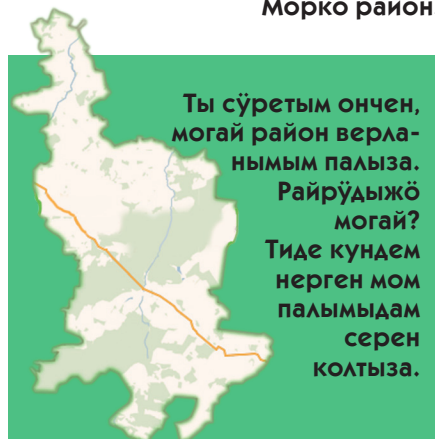
Е.СЕРГЕЕВА.

Ош куп

Мый Ердўрыштö илем. Ялнаже ер воктене верланен. Сандене тыгай лўмым пуэныт. Ержым ял калык «Кугу ер» манеш. Ялна деч тораште огыл Ош куп уло. Ковамын ойлымыж почеш, тушко мемнан ялысе ўдырамаш-влак вургемым шўалташ коштыныт. Вургем моткоч яндар лийын. Садланак куп тыгай лўмым налын.

Кызыт Ош купышто вўдшат уке, йомын. Шерывöчыж ятыр шочеш. Ме тудым куанен погена, куплан таум ойлена.

Валерия ЕФИМОВА.
Морко район.

Вўдшунгалтышым шымлат

Кажне кундем шке семынже сöрал. Тудын моторлыкшым, ойыртемжым ужын веле моштыман. Теве Кужэнгер район Шўдымарий школышто «Мой край родной» кружокыш коштшо ўдыр-рвезе-влак шымлыме пашамат возат. Директорын воспитаний паша шотышто алмаштышыже, историйым туныктышо С.А.Амосован (снимкыште пурла гыч икымше) ты шотышто надырже кугу.

– Эн ончыч онай темым кычалам. Енын каласкалымыжым, шарнымашыжым колыштам. Онай верым, арверым шымлем. Вара йоча-влаклан каласкалем. Иктаж-кöлан келшыше гын, пырля шымлаш тўналына. Южгунам оласе архивышке миен толаш логалеш, – ойла Светлана Анатольевна.

Школ директор С.С.Нефоноват краеведений пашалан шўман. Кажне кенежым июнышто йоча-влак (снимкыште) дене, велосипедым кушкыжын, шочмо вершöрышт мучко кудалыштыт. Онгайым ужын, шымлаш пижыт, фотом ыштат. Ик эн ойыртемалтше верже – Рывыж курык. Тушко тений миеныт. Тудо вўдшунгалтышым (водопад) ушештара. Тушто ожно шуко рывыж илен, маныт. Садлан тыге лўмденят.

Ўдыр-рвезе-влак Йырмарий, Шўдымарий, Тошто Йўледўр яллассе кўсотым, Шўдымарий ял воктенесе киш мастаргудым, верысе кидмастар-шамычын илыш корныштым шымленят. Даниил Горинов, Диана Амосова, Анастасия Горинова районысо да республикысе конференциялаште сенгыше-влак радамыш лектыныт.

– Шымлыме пашам возымо годым карт кугыза Леонид Игнатъевич Гориновын каласкалымыжлан эвэртиена. Тудо ты кундемым, легендым сайын пала. Ўмаште велоэкскурсийыште киш мастерской-шамычын верыштым онченна. Икмыняр вынемым, лўмын ыштыме лакым ужына. Кужэнгер райпром комбинат воктене пўнчым руэныт. Пушенгым материаллан колтеныт. Пундышыжым лўмын келыштарыме вынемыште йўлатеныт. Кишым шолтен, скипидарым ыштенят. Печкелашке оптеныт да ужаленыт але кугыжанышлан пуэныт. Кодшо шўйым колхоз апшаткудыш шушыктыныт, – ойла С.Амосова.

Онгай вер кажне ялыште уло. Йоча-влак, шымлыза, илалше ег-шамыч деч йодыштса.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Фотом школ архив гыч налме.

Кидмастарын поро пашаже

Медведево район Сидоро-во ялыште илыше кидмастар А.В.Васенин (снимкыште), пу гыч пүчкеден, түрлө фигурым ышта.

Александр Викторович ял уремымат икмынар скульптуржо дене сорастарен. Кодшо ийын маскам, конгаш олтышо пөр-енгым да моло кидпашажым луктын. Тений кум вуян драконым шогалтен. Сылне лукышкыжо вондерламат кажне ийын ешарен шында. Тышке йоча-влак кош-

таш йоратат. Кугыен-шамычат ончалаш вашкат. Мастер пөр-енгын оралтыжат шке сынан да ойыртемалтше. Пёртшын тужвал велжым плитке пудырго гыч ыштыме панно дене сорастарен. Кермыч дене оптымоз узоран саварже суртлан эшеат сылне ямын пурта. Таптыме капкажат пеш сорап.

«Тыгай пашалан кушто шинчымашым налында?» манын йодмемлан тудо тыгерак вашештыш: *«Лумын нигушто тунемын омыл. Чылажат шижде лектын. Ончыч түрлө изданийыште кычалын лудынам. Кызыт интернетыште ончем. 6-шо классыште тунемме годым поңгым монь пүчкеденам. Школым тунем пытарымеке, кугурак ўзгар-влакым ямдылкалаш тўвалынам. Варажым мебельым ышташ кумылаңы-*

нам. Кодшо курымын 90-ше ийлаштыже икымше заказым Моско гыч налынам», – шыр-гыжалын ойла Виче кундем Кукнур посёлкын уста шочшыжо. Александр Викторовичын кид-йолжо чылалан толеш. Конгамат сайын опта. Могай күлеш, тугайым ышта.

А.В.Васенинын шуктен шогымо сомылжо историйыште келге кышам кода да калык ончылно пагалымашым сула. СВО-што геройла вуйым пыштыше-влакым шарныме лүмеш «Древо памяти» скульптурым тений июлышто ыштен. Пу гыч ыштыме композицийжым (снимкыште) Йошкар-Оласе Туруново шўгарлаште Талешке-влакын аллеийыштышт шогалтенят. Тудым 3 сентябрьыште торжественно почмашке ятыр калык погынен. Специальный военный операцийыште лийше да Шочмо элын эрыкше верч кредалше герой-влакым нигунам огына мондо. Александр Васенинын сай пашажым патырна-шамычын ача-авашт, родо-тукымышт, йолташышт кўкшын акленят да тауштеныт.

З.ТИМОФЕЕВА.
Фото-влакым еш архив гыч налме.

Чылажат күлешан

Медведево район Нурма школышто тоштерым почмо (снимкыште). Тушко пурымек, ожнысо илыш шинча ончылно сўретлалтеш. Чылажат эртыме корнын кышажым арала. Тоштерыште тунемше-влакым чўчкыдын ужаш лиеш. Нуно тошто вургем, арвер-шамыч нерген йодыштыт, умылкатлат. Шке гыч ужын, кугезе качаковаштын илышышт нерген шуко ум пален налыт.

Самырык тукум кундемшытына шочын-кушшо лүмлө ен-влакымат палышаш. Сўретче, композитор, драматург Николай Арбан, поэт-фронтвик Макс Майн нерген ятыр материалым чумырымо да посна стендым ыштыме. Тидыже йоча-шамычлан нунын творчествоштыт нерген шинчымашыштым келгемдаш полша.

А.СОКОЛОВА.
Авторын фотожо.

Йыгыр гай

Мый ковай дек толынам,
Пырысемым ужынам.
Моткочак йывыртенам,
Ниялташ вик пижынам.

Пырысна мотор пунам,
Шеме, мыйын носки гай.
Вет тудат ушан, чонан.
Чылт аза, изи колой.

Икте огыл, кокыт уло,
Койыт нуно чылт шүч гай.
Ойыраш коклан от пале!
Кумыл гын моткочак сай.

А шинчашт тыгай ужарге,
Почышт нунын урын гай.
Кушталтем тарам-таргарге –
Со мырлат мыр-мыр, мар-мар.

Регина ГРИГОРЬЕВА.

2-шо номеран Морко школ.

Чытамсыр койышан

Вася пырысым чылан йөрәтәна (снимкыште). Титакым ышта гынат, огына вурсо. Садлан суртышто озала койын коштеш. Вася чытамсыр койышан. Модаш тунгалеш гын, порт мучко кудалыштеш. Окнасыкыш дене тувраш марте кўза. Южгунам обойым удиралын колта. Тудо суртым коля деч чот арала. Ик гана шкеж гаяк кугу колям кучен. Коваем тидлан мокталтен. Вася уна-влакым порын вашлийын да ужатен мошта. Тыгай койышыжым ончен, кузе оза от ман?!

Алина АЛЕКСАНДРОВА.

Советский, Шуарсола.

Фотом еш архив гыч налме.

Модмо семын туныктыман

Кажне айдеме илышыштыже пийлан «Чапатым пу!» манын ойлен, очыни. Ме палена: пийым туныкташ лиш. А пырыс шотышто кузрак? «Мый пырыс улам. Кушто шонем ошкедем, да илем шке семынем» манын каласыме ойым чылан колында, шонем. Лиеш мо тыгай эрыкан янлыкым иктаж-молан туныкташ?

Вигак каласена – лиш. Но пырысын койышыжлан көра тиде моткоч чот шуко жапым да виийым налеш. Пырысым изиж годымак дрессироватлаш тунгалман. Тыге тудо команде-влакым веле огыл, шке озажымат палаш тунгалеш. Пырысыгым эн ончыч кочмо кумыжшо дека да шонданыш кошташ туныктыман. Аваже игыж пелен уло гын, паша эшеат куштылемеш. Изи йоча семынак пырысыге, аважым ончен, илышым палаш тунгалеш. Тиде пагытыште нуно пеш тутко улыт. Куд тылзаш пырысыгым команде-влаклан туныкташ лиш.

Пырысым сайын дрессироватлаш маным, икмыняр кангашым шотыш налман:

- Нигунам кычкырен ида ойло. Пырысын пылышыже айдеме йукым сайын колеш. Йукда дене лудыктеда але кумылжым волтеда гын, тудо тидым ятыр жаплан шарнен кодеш.

- Пырысым виеш туныктен огыда керт. Тунеммым модышыш савырыман, тудын тендан дене шке модмыжо шушаш. Тыгодым тежат, изи йолташдат сай кумылан лийшаш улыда, тыге коктынат жапым ракатланен да пайдалын эргареда.

- Командым тунемме годым пырысдам иктаж тамле кочкыш дене куандарыза. Но палыза: кажне кечын пуюмо деч тудо ойыртемалтшаш.

- Пырыс пий огыл. Тудо тыланда служитлаш ок тунгал. Те иктөр праван лийшаш улыда.

- Ик пырысым чылалан туныкташ огеш лий, сандене йолташдан койыш-шоктышыжым ончен, дрессировкым эртарыза. Икмыняр командым ойырыза, нуным вашталтен-вашталтен туныктыза. Пырысда кожмак гын, изи мечым кондаш туныктен кертыда.

Пырыс вуйдорык ойыртемлан көра командым иканаште шарнен кодын кертеш але ятыр жап эртымеке веле тунем шуэш. Кечмогай пашашат чыгыш кугу верым налеш. Пырысым ушанжым сулен налаш пеш неле, сандене тудым ида ондале. Чүчкыдынрак поро мутым ойлыза, тудо тидым пеш сайын шижеш.

Е.СЕРГЕЕВА ямдылен.

Ромеом утаренна

Ковам дек унала мийымекем, пырыс мөнгыштö уке ыле. «Ромео, Ромео» манын кычкырен коштым-коштым – уке. Пычкемыште веле тольо. Куанымем дене ниялткалаш тунгалым. Тыге шуйыштыжө моклакам шижым. Тиде, товатат, пудий пызен, шоналтышна. Тугак улмаш. Вашкерак акам ден ковамлан кала-

сышым. Акам пырысым кучен, мый пудийым пинцет дене шушпын лукташ төчем. Иктым лука, водородан перекисым йыгышна. Угыч тергышна – эше икте уло. Эшеат кугу! Чын ыштенна але уке, ом пале. Тунжө – Ромеом утарышна.

Алина СУББОТИНА.

2-шо номеран Морко школ.

Кечшудо пасу

Весела кенеж эртен кайыш. У тунемме ий тўнале. Кенеж мучко шуко вийым погышым, уш-акылым пойдарышым, Марий Элнан да пошкудо республикын түрлө онгай верыштыже лийым. Мутлан, шукерте огыл Камский тенгызыш миен коштна. Моткоч сылне вер. Тудо Лаишево ола воктене верланен. Тиде ола воктенак кугу, сөрал кечшудо пасу уло (снимкыште). Моторлыкшо дене мыйын шўмыштем тулым ылыжтен.

Полина АЛЕКСЕЕВА.
Морко, Коркатово.
 Фотом еш архив гыч налме.

Историйым шергалына

1799 ий

24 сентябрьште Александр Васильевич Суворовын вуйлатыме руш войска Швейцарийыште Сен-Готард перевалым геройлын эртен.

1914 ий 26 сентябрьште Николай Ивановын вуйлатымыж почеш руш салтак-влак Галицийский крעדламаште австро-венгр войскам кырен шалатенят.

Мастар кид

Түрлө тўсан лышташым кучылтын, шоншым, колым ыштыза.

Изи озавате

Кешыр сок

21 сентябрьште Россияште сокын тўнямбал кечыжым палемдат. Специалист-влакын ойышт почеш, шыжым да телым сокым йўашак тыршыман. Тыгодым айдемын организмжылан витамин-влак утларак кўлыт. Гранат сокышто эн шуко калорий уло. Спортсмен-шамычлан тренировка деч ончыч да вара вишне сокым йўаш темлат. Кешыр сок А, К, Е, Д витамин-влаклан поян. Коваштылан, ўплан, кўчлан пайдале, шинча пўсылыкым саемда.

Кешырым эрыктыза, мушса да онго семын пўчкедыза. Блендерыште немыр лиймешке лугыза. Пеллитр шолшо вўдым немырышке опталза. Пел шагат наре турлыктарыза. Марле але тыгыде шокте гоч шўрыза. Сокым, янда атыш опталын, йўштө верыште 24 шагат аралаш лиш.

Калык пале

- Кайыккомбо, турня кычкырен эртат – ночно шыжылан.
- Вўд йўкшымеке, кўдырчө кўдырта гын, шыже кужун шуйна.

Чывигын озаже

Кенежым чыве-влак түрлө тўсан игым пўктен луктыч. Юлианна сурткайыклан пеш шўман (снимкыште). Ачаже четлыкым ыштен пуэнат, ўдыр тушко чывым игыже-влак дене пырля колтыш. Эрдене мален кынелешат, вигак нунын деке куржеш. Шўрашым пышта, вўдым темен пуа, ужар шудым кўрын пурта. Тыге Юлианна кушмыштым вуча. Ик кечын пёртышкө моткоч куаныше куржын пурыш да «Авай! Ончо, ончо, тиде агытан, «ке-ке-рек-кре-е-е-к» манын, мураш тўналын, могай сылнын шокта!» манын кычкырале.

Т.НИКОЛАЕВА.
Звенигово, Кужмара.
 Фотом еш архив гыч налме.

М. Шкетан лижеш Марий куклыжаныш драме театр		Марийский национальный театр драмы им. М. Шкетана	
ШЫЖА		ОКТАБРЬ	
2 вр	Сергей Мавшин музыкальный фестиваль ТУЛАР ДЕН ТУЛАЧЕ Музыкальный концерт /Саг и савао	Н. Арбон	2 ш. 10 к.
4 кт	Сергей Мавшин музыкальный фестиваль ОЙ, МИЧУ!.. ОХ, ЗИНА!.. Драма	А. Моисеев	1 ш. 50 к.
5 сб	КАША ИЗ ТОПОРА Сказка	Г. Лопухов	30 к.
6 рш	Сергей Мавшин музыкальный фестиваль ЛАЧАК ШОЧМО ВЕРЕШ ЧОНЕШ МУРО ШОЧЕШ Концерт	В. Ольховская	1 ш. 50 к.
8 кш	МҮНДЫР ЯЛЫШ ТОЛЫН КАЧЕ Комедия	Ф. Булуев	1 ч. 50 к.
10 из	НЫЛ КУВАЛАН ИК СҮАН Комедия	М. Хейфец	1 ч. 50 к.
11 кт	КУЗЕ ГЫН МАРЛАН ЛЕКТАШ ОГЫЛ... Комедия	Н. Арбон	2 ш. 30 к.
12 шм	КЕНЕЖ ЙҮД Музыкальный концерт	А. Арсхан	2 ш. 30 к.
13 рш	МИКУЛАН – ПРЕЗЕ, ЯКУЛАН – ҮДЫР Комедия	М. Хейфец	1 ч. 45 к.
16 ср	СПАСТИ КАМЕР-ЮНКЕРА ПУШКИНА История несостоявшегося подвига	У. Шекспир, Ф. Годарко	2 ч.
17 чт	ГАМЛЕТ. МАШИНА. ЦЕМЕНТ Спектакль-мюзикл	С. Николаев	2 ш. 10 к.
18 кт	САЛИКА Музыкальный концерт		
19 шм	Светлана Федорова детская концертная программа САНДАЛЫКЛАН МЫЙ СЕМЫМ ПӨЛЕКЛЕМ /Я музыка дэро Веселеней	А. Чоква	
30 вр	ДЯДЯ ВАНЯ Экспериментальный драмат		

Рекламе.

0+

Марий Эл Республикасысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.
 Директор – Е.И.КУЗНЕЦОВ.
 Тун редактор оамеш – З.А.ТИМОФЕЕВА.

Индекс П4696.
 Тираж 1550 экз.
 Заказ
 Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:
 Марий Эл Республикасысе Тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, Марий Эл Республикасысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл Республикасысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ, 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо порт. Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикасысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Печатьыш пумы жап – 14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын шонымашышт түрлө лийын кертят. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru
 (автор-влаклан)
 Сайтын адресше: ямделий.рф

У конкурс

Милана ФИЛИПОВА коваж дене пырля.
Йошкар-Оласе 3-шо номеран школ.

Феликс ЛАРИОНОВ.
Медведево посёлко.

Шотлыза.

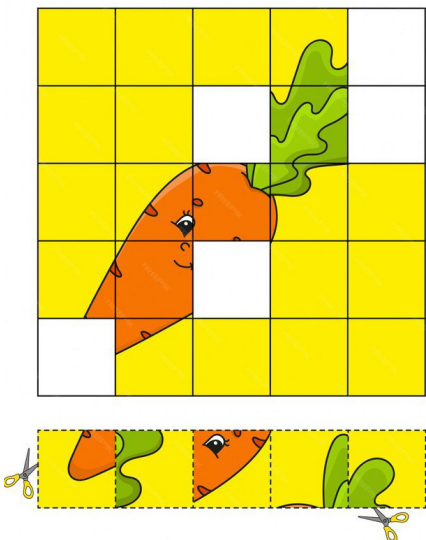
 + =

 + =

 + =

 + =

Фигурлан келшыше
ужашым кычалза.

Сылне шыже

Тений шыже мемнам куанда-
ра: эн ончыч, шокшо игече дене,
вара поян емыж-саска, понго дене.
Пүртүсшө могай мотор! Пушен-
ге-влак пеш сылнын койыт: ондак
ужар түс кундемнам сѳрастарыш,
а ынде нарынче, йошкар түс еша-
ралтыч. Но эре тыге лийын ок
керт. Вашке игече вашталтеш. Йўр
йўраш тўнгалеш, покшымат возеш.

Ангелина ВАСИЛЬЕВА.
Морко, Коркатово.

Ик шырпым верже дене
вашталтен, чын вашмутым ыштыза.

Лышташ-влакым келшыше
мужырышт дене ушыза.

Пийлан пѳрт деке миен шуаш полшыза.

